

ἀναγράψωσι μεθοδικόν τι πλημμέλημα· ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ διδάσκοντος, ὁ ρυθμὸς τῆς ἀπαγγελίας του, ἡ στάσις του, ἡ ὀρθότης καὶ τὸ μέτρον τῶν ἐρωτήσεων του, ἡ ὀρθότης καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀπαντήσεων τῶν μαθητῶν, πάντα θὰ ἐξελεγχθῶσι, θ' ἀγαλυθῶσι, θὰ διωλισθῶσι κατὰ τὴν ἀκόλουθον συνεδρίαν.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ (Konferenz), ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐπίσης συγκαλουμένη, γίνεται ἐπιμελὴς κριτικὴ σύγκρισις τῆς πρακτικῆς διδασκαλίας τοῦ διδάξαντος πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς θεωρίας. Ὁ διδάζας ὀφείλει

θέμα διὰ τὸ λεγόμενον θεωρητικόν (Theoreticum), περὶ οὗ κατωτέρω ἐν ὀλίγοις.

Ἡ συνεδρία συνέρχεται ἐν εὐρείᾳ αἰθούσῃ· τὰ μέλη τοῦ Φροντιστηρίου κάθονται περὶ τραπέζας κατὰ μήκος ἢ ἐν σχήματι Π παρατεταγμένας, ἐν τῷ μέσῳ δ' ὁ καθηγητὴς ἔχων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοὺς διδασκάλους· ἡ συνεδρία αὕτη ἔχει πολὺ τὸ ἰδιοφυές, δὲν πιστεύω δὲ νὰ παρουσιάζεται συχνά τοιοῦτο θέαμα· ἐκ τῶν διαφόρων τύπων τῶν μορφῶν ἐννοεῖ τις ὅτι οἱ ἐκεῖ εὐρισκόμενοι ἀνήκουσιν εἰς διαφόρους ἐθνικότητας· πλὴν

Η ΠΡΩΤΗ ΕΡΙΣ. Κατὰ ἐλαιογραφίαν τοῦ Α. Corelli.

ν' ἀναγνώσῃ ἐν ἀρχῇ αὐτεπικρίσιν (Selbstkritik), μετ' αὐτὴν δ' ἔρχεται ἡ λεπτομερὴς καὶ συστηματικῶς διατεταγμένη κρίσις τοῦ ἐπικριτοῦ, εἰς ἣν προστίθενται αἱ παρατηρήσεις τῶν ἄλλων μελῶν, τῶν διδασκάλων, τοῦ Διευθυντοῦ. Ἡ συζήτησις εἶνε συνήθως μακρὰ καὶ κατὰ τὰς διακυμάνσεις αὐτῆς ἐφάπτεται τῶν μεγίστων, τῶν σπουδαιοτάτων ζητημάτων οὐ μόνον τῆς Διδακτικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν γένει, καί, — κατὰ τὰ σημεῖα τῆς ἐπαφῆς τῆς — τῆς Ψυχολογίας ἢ τῆς Ἠθικῆς, τῆς Ὑγιεινῆς ἢ Γυμναστικῆς. Ἐνίοτε τὸ ὑποκινηθὲν ζήτημα δὲν λύεται ἐν τῇ συνεδρίᾳ, ἀλλ' ἀναγράφεται ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, τῷ ἀνοίγεται μερὶς διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν τὴν γλῶσσάν τῆς καταστοιχογραφίας, προστίθενται ἐκάστοτε νέαι παρατηρήσεις καὶ συμπληρώσεις, ἕως οὗ ὠρμάσαν φαίνεται κατάλληλον ὅπως ἀποτελέσῃ ἴδιον

τῶν παντοίων Γερμανῶν, Ἀγγλοῖ, Ἀμερικανοί, Ἀρμένιοι, Αὐστριακοί, Βούλγαροι, Γάλλοι, Ἕλληνες, Ἑλβετοί, Κροάται, Οὐγγροι, Ῥωμοῦνοι, Σέρβοι· πανταχόθεν, ἐκ πάσης γωνίας τοῦ ἀρχαίου καὶ νέου κόσμου μεριμνώσης περὶ ἀγωγῆς κατ' ἄνθρωπον, περὶ ἐθνικῆς μορφώσεως, συρρέουσιν ἐνταῦθα· καὶ αἱ παιδαγωγικαί, διδακτικαὶ αὐταὶ ἀρχαί, αἱ ἀλήθειαι ἐκεῖναι θέλουσι διαδοθῇ ὡς νέον Εὐαγγέλιον, εἰς ποικίλας γλῶσσας, θὰ διαμορφώσῃ ὑπὸ παντοίους μεσημβρινοὺς τῆς ὕδρογειοῦ σφαίρας, ἐπὶ γενεάς, ἑκατομμύρια ἀνθρώπων.

Οὕτως ὀργανωμένου τοῦ Φροντιστηρίου, ἀκοιμήτου τὴν ἐνέργειαν, ἀκουράστου περὶ τὴν ζήτησιν, τὴν ἐπακρίβωσιν, τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ βελτίονος ἔπεται ὅτι ἡ εἰς αὐτὸ προσηρτημένη σχολὴ εὐρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τῶν παιδαγωγικῶν καὶ διδακτικῶν ἀπαιτήσεων τῆς σήμερον.